

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ LITERE

TEZĂ DE DOCTORAT

BUCUREȘTI, 2025

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ LITERE

JOC ȘI POEZIE. LUDICUL LA POETII OPTZECIȘTI

Rezumat

Conducător științific: prof.univ.dr. Mircea Vasilescu

Doctorand: Stăncioiu (Chiriță) Alexandra

BUCUREȘTI, 2025

Rezumatul lucrării de doctorat „Joc și poezie. Ludicul la poezii optzeciști”, drd. Chiriță V. Alexandra (Stăncioiu), conducător de doctorat prof. univ. dr. Mircea Vasilescu

Lucrarea mea și-a propus să investigheze poezia optzecistă din perspectiva raportului dintre literatură, cultură și joc, integrând acest fenomen într-un cadru teoretic și istoric amplu. Tema centrală este modul în care ludicul, înțeles ca principiu cultural și estetic, se manifestă în creația acestei generații și contribuie la redefinirea literaturii române contemporane. Demersul este structurat în cinci părți.

Prima parte fundamentează cercetarea, prin clarificarea conceptelor de bază – ce este jocul, ce este poezia și în ce măsură putem vorbi despre poezia optzecistă ca fenomen distinct. Sunt prezentate teoriile jocului de la începutul secolului XX până în prezent și se conturează ideea poeziei ca formă pură de joc, în care regulile, repetiția, comunitatea și caracterul inițiativ au un rol esențial. Punctele de plecare teoretice sunt lucrări fundamentale precum *Homo ludens* de Johan Huizinga și *Jocul ca libertate* de Solomon Marcus, completate de reflecțiile unor gânditori precum Karl Groos, Eduard Carr, Leo Frobenius sau George Herbert Mead.

Partea a doua situează poezia optzecistă într-un context literar mai larg, discutând legătura acesteia cu tradiția și cu memoria culturală. Generația '80 este analizată atât ca fenomen literar autohton, cât și ca parte a ceea ce astăzi numim *world literature*. Sunt evidențiate asemănările tematice și stilistice dintre poezii luniști – ludicul, ironia, critica socială, experimentarea limbajului – dar și diferențele care individualizează fiecare voce poetică. Poezia optzecistă este privită astfel ca o arhivă estetică a unei epoci istorice marcate de constrângeri.

Partea a treia aduce analiza în zona concretului, prin studiul individual al unor poeți reprezentativi: Alexandru Mușina, Florin Iaru, Ion Stratan, Bogdan Ghiu, Ion Bogdan Lefter, Traian T. Coșovei, Mariana Marin, Mircea Cărtărescu și Romulus Bucur. Pentru fiecare, sunt analizate trăsăturile definitorii și modul particular în care se manifestă ludicul. De pildă, Mușina explorează un ton grav și reflexiv, Iaru cultivă ironia și spontaneitatea, Mariana Marin dezvoltă un lirism confesiv și critic, iar Cărtărescu propune un ludic livresc și autoreferențial. Această diversitate confirmă că generația '80 este unitară prin programul estetic, dar plurală prin strategiile individuale.

Partea a patra plasează poezia optzecistă în contextul comunismului românesc, analizând-o ca formă de rezistență culturală și ca modalitate de evadare prin ludic. Cenaclul de Luni este interpretat ca o comunitate de joc, un spațiu alternativ de libertate și creativitate. Analiza se sprijină pe instrumente interdisciplinare, din zona psihologiei sociale, cognitive și a psihoterapiei, evidențiind cum ludicul a funcționat ca echilibru interior și solidaritate colectivă. Poezia devine astfel nu doar artă, ci și strategie de supraviețuire spirituală într-un regim totalitar.

Partea a cincea sintetizează rezultatele: poezia optzecistă este înțeleasă ca fenomen literar coerent și divers, capabil să conserve memoria unei epoci și să redefinească raporturile dintre literatură și societate. Ludicul este confirmat drept trăsătură definitorie, prezent atât la nivel lingvistic, cât și tematic. Generația '80 este văzută ca o comunitate literară care a transformat poezia într-un spațiu de joc, de rezistență culturală și de reconstrucție identitară. Concluziile lucrării sintetizează principalele rezultate ale cercetării: poezia optzecistă este în același timp un fenomen unitar și divers, definit de coerența generațională și de pluralitatea strategiilor poetice. Ludicul este confirmat ca trăsătură fundamentală, prezent în limbaj, în atitudine și în raportarea la contextul politic. Generația '80 a reușit să transforme literatura într-un spațiu de joc colectiv și într-o formă de rezistență culturală. Lucrarea aduce o

contribuție originală la studiul relației dintre literatură și joc, demonstrând rolul central al poeziei optzeciste în modernizarea și diversificarea literaturii române contemporane.

În ceea ce presupune bibliografia, lucrarea se sprijină pe un corpus amplu de texte și pe o bibliografie solidă, alcătuită din dicționare, enciclopedii, studii generale și specializate, articole, memorii, jurnale și surse digitale. Bibliografia folosită în elaborarea acestei teze include corpusuri poetice reprezentative pentru generația '80. Această bază documentară confirmă caracterul interdisciplinar și rigoarea demersului, oferind suport solid pentru concluziile formulate.

În ansamblu, cercetarea și-a propus o privire comparativă și interdisciplinară asupra poeziei optzeciste, surprinzând atât coerența generațională, cât și diversitatea stilistică și tematică, precum și funcția ei de evadare, rezistență și reconstrucție culturală în contextul comunismului românesc.